Po stopách Anny Marie Františky Toskánské

Anna Marie Františka Toskánská, fundátorka kostelů v Tachlovicích, Rudné (Hořelici), Hostivicích, Svárově a na dalších místech, je v povědomí nás farníků dobře známou osobností. Proto jsme se vydali pátrat po jejích stopách do jejích rodných Zákup na Českolipsku.

Historik, který nás měl původně provázet, bohužel onemocněl, a tak se slova ujal jeho bratr Tomáš. Ponuré podzimní Zákupy prosvětlil svým vtipným vyprávěním o historii i o své cestě do Florencie. Prameny o naší fundátorce hledal také v literatuře prodávané přímo v hrobce Medicejských. Zmínky o velkovévodkyni v ní skutečně nalezl, nebyly však příliš lichotivé, a proto si knihu nakonec nekoupil.

Tak jako ostatní členové rodu Medicejských vnímali naši mecenášku kostelů určitým způsobem, i my můžeme různě nahlížet na jejího druhého manžela Gastona. Anna Marie si ho vzala na císařův zásah, aby po smrti svého prvního manžela upevnila svůj vliv. Krása jejího prvního manžela zachycená na portrétu, by jistě dokázala zasáhnout ego nejednoho muže. Možná i to přispělo k tomu, že byla Anna Marie vykreslována jako nepříliš půvabná žena plná svárů. Stačilo k tomu přidat její požadavek na změnu místa pobytu a opuštění prosluněné Florencie, která tehdy prožívala rozmach umění, vědy i společenského života.

Na zámku jsme se o Anně Marii dozvěděli mnoho zajímavého. Naše poznatky však záhy doplnil a v některých ohledech zpochybnil místní duchovní, který nám vysvětlil, že historické bádání o jejím životě je teprve v počátcích a že jednotliví autoři zatím přinášejí především své vlastní interpretace.

Měli jsme také možnost poznat, jak obdivuhodně dokázala pro kostely, které založila, získat z Říma ostatky prvomučedníků. Svatá Konstancie spočinula v Tachlovicích a ostatky svatého Pia I. byly určeny pro Rudnou. Zrestaurované ostatky se nacházejí také v kostele v Zákupech.

V kostele, který právě prochází rekonstrukcí, jsme obdivovali skvostné sarkofágy Anny Marie i jejího prvního manžela. Po společné mši svaté za Annu Marii jsme si vyslechli vyprávění místního děkana o náročném úsilí spojeném se získáváním finančních prostředků na obnovu tohoto neogotického chrámu. Před kostelem je stále ještě dlouhá cesta k dokončení rekonstrukce.

Atmosféra tohoto místa je ponurá, a přesto hluboce duchovní. Myslím, že se dotkla každého z nás. Já osobně jsem si odtud odvážela pocit, že je zde stále více přítomno mrtvých než živých. O to více bych tomuto místu přála návrat života a víry, které si toto neobyčejné místo zaslouží.

Cestou zpět nás naopak potkala velmi živá automobilová zácpa. Nakonec jsme si však i toto nečekané zdržení zpříjemnili společným zpěvem lidových i náboženských písní.

Naše poděkování patří organizátorům celé akce, paní Kateřině Legátové, páteru Norbertovi a Strahovskému opatství za finanční podporu naší pouti. Děkujeme také všem zúčastněným za milé společenství. V neposlední řadě děkujeme Anně Marii Františce Toskánské, inspirativní ženě s hlubokou vírou.

Michaela Dvořáková

